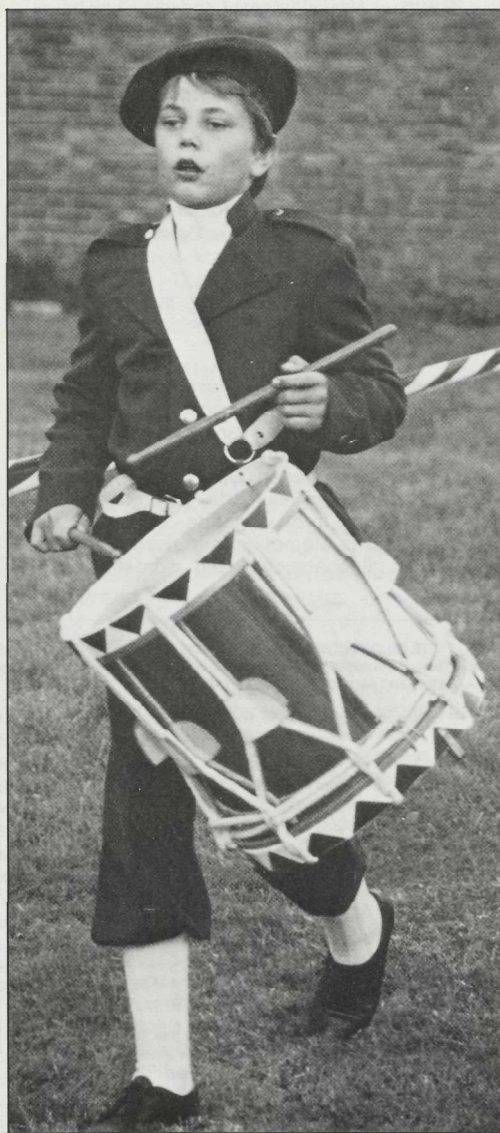




37e jaargang afl. 1
Voorjaar 1990

Uitgave van de Stichting De Gildetrom als voortzetting van het tijdschrift „De Gildetrom”
voorheen uitgegeven door de Bond van Schuttersgilden „Het Kwartier van Oirschot”.



AGENDA 1990

6 mei	Liefdadigheidsfeestijn St. Dionysius Tilburg.
12 mei	Jeugdgilddedag Kring Kempenland bij Sint-Jorisgilde Vlokhoven-Eindhoven.
20 mei	Kringdag Kempenland bij Gilde St. Jan Baptist, Duizel.
20 mei	Kringdag Land van Cuijk te Oploo bij Gilde St. Matthias.
27 mei	Kringdag Maasland te Berlicum bij Sint-Jorisgilde.
3 juni	Kringdag Peelland bij Gilde St. Antonius Abt, Lierop.
17 juni	Kringdag Kwartier van Oirschot bij O.L. Vrouw Broederschap, Biest-Houtakker.
19 aug	Vrij Gildefeest bij St. Jorisgilde Hooge Mierde.
19 aug	Vrij Gildefeest Land van Cuijk bij Salvator-Mundigilde Oeffelt.
24 aug	Kringdag Peelland bij Sint- Leonardusgilde Beek en Donk.
26 aug	Kringdag Baronie-Markiezaat bij Gilde St. Antonius Abt, Terheijden.
26 aug	Federatie gewerschietwedstrijd in Kring Peelland.
9 sept	Vrij Gildefeest Peelland bij Gilde St. Antonius Abt, Deurne.
13 okt	Hoofdlieëndag 's-Hertogenbosch.

Goedgekeurd door het federatiebestuur in de vergadering van 13 september 1988:

27 juni 1993:

Landjuweel van de Noordbrabantse Federatie te Etten-Leur bij Gilde Sint Hubertus Leur, ter viering van de 12½-jarige heropricting van dit gilde.

Deze datum is exclusief gereserveerd voor dit feest, zodat andere gildefeesten of grootschalige gilde-activiteiten op deze dag niet zijn toegestaan.

BIJ DE VOORPLAAT

Twee jonge gildetamboers: links Teun Couwenberg van het Sint-Jorisgilde Gestel, rechts Fabian van Kuyen van het Sint-Catharinagilde Tongelre tijdens Jeugdwedstrijden van Kring Kempenland 27 september 1987

Foto's: J. en P. van Bakel, Eindhoven.

VAN DE REDACTIE

Alle copy voor het volgend nummer dient vóór 1 mei 1990 bij een van de correspondenten bezorgd te zijn.

Romereis

Op 10 en 11 november zal een groot aantal gildebroeders en -zusters de afsluiting van het Willibrordjaar in Rome bijwonen. De Paus zal een H. Mis in het Nederlands opdragen, waarna hij zich met de deelnemers zal onderhouden. De reisorganisatie en -begeleiding zijn in handen van Arke-reizen. De verschillende reismogelijkheden en prijzen zijn te vinden in het Kerstnummer 1989 van "De Gildetrom". Men kan zich **aanmelden tot half april**. Informatie en aanmeldingsformulier: Venus 25, 5527 CN Hapert, telefoon 04977-3700.

Overleden

Gildebroeder **Jan van de Mortel** van het Sint-Catharinagilde Vught, Oudvoorzitter van Kring Maasland en Opper-Deken van de Noordbrabantse Federatie van Schuttersgilden is op 23 februari op 87-jarige leeftijd overleden. Op 28 februari vonden onder grote belangstelling de uitvaartdienst en begrafenis plaats. In de volgende "Gildetrom" zal een uitgebreid In Memoriam aan deze markante, invloedrijke gildepersoonlijkheid worden gewijd.

"DE GILDETROM" driemaandelijkse tijdschrift, uitgave van de Stichting "De Gildetrom", in welke Stichting samenwerken de Noordbrabantse Federatie van Schuttersgilden, met haar Kringen: Het Kwartier van Oirschot, Peelland, Kempenland, Maasland, Het Land van Cuijk, Baronie en Markiezaat.

Hoofdredeactoren: Drs. W. H. Th. Knippenberg, Socrateslaan 115, 5216 CT 's-Hertogenbosch, tel. 073-133993.

J. M. Oomen, Kogelsmortal 6, 5632 PV Eindhoven, tel. 040-422869.

Redactoren: voor Eur. Gem. Hist. Schutt.: Math. E. M. v.d. Voort, Valklaan 6, 5613 EC Eindhoven, tel. 040-438521

voor Noordbr. Federatie: R. Haase, Wapendragerstraat 40, 5641 GT Eindhoven, tel. 040-811527

voor Kwartier van Oirschot: J. A. Abrahams, Vrijthof 9, 5081 CA Hilvarenbeek, tel. 04255-2384

voor Peelland: J. Verheijen, Kampstraat 52B, 5712 CN Someren, tel. 04937-3618

voor Maasland: Jan Th. M. Toorians, Willibrordusstraat 4, 5175 AL Loon op Zand, tel. 04166-1516

voor Kempenland: R. Haase, Wapendragerstraat 40, 5641 GT Eindhoven, tel. 040-811527

voor Land van Cuijk: H. Christiaans, Koperwiekstraat 8, 5451 XN Mill, tel. 08859-53439

voor Baronie en Markiezaat: A. G. Boot, Korte Brugstraat 28, 4871 XS Etten-Leur, tel. 01608-13270

Administratie: P. J. v.d. Heyden, Willibrordstraat 12, 5091 CD Middelbeers, tel. 04244-1312.

Betalingen: Rabobank, rekeningno.: 13.45.08.874, t.g.v. Stichting De Gildetrom.

(Girorekening van deze bank: 11.05.085).

Particuliere abonnementen: f 15,- per jaar, franco huis.

NADRUUK VERBODEN.

Gedrukt bij offsetdrukkerij Harry Bek & Zn B.V. Veghel.

ALGEMEEN

Gildezilver Ons dierbaar erfgoed I

Iedere gildebroeder moet er zich van bewust zijn dat het zilver van zijn gilde een bijzondere erfenis is. Vijftiende en zestiende-eeuws Brabants zilver is zeldzaam. De Brabantse gilden echter bezitten gelukkig nog tientallen van die oude voorwerpen: vogels, patroonsplaten en koningsschilden.

Opmerkelijk echter is de onkunde, waarmee sommige gilden met hun bezit (laten) omgaan. Het beheer van deze, in principe museale stukken, is toevertrouwd aan goedwillende gildebroeders en -zusters. Zij worden daarbij misschien niet gehinderd door kennis van zaken. In vier artikelen zal worden geprobeerd een aantal handreikingen te geven die tot verbetering van het beheer kunnen leiden. De afleveringen zullen achtereenvolgens gaan over: opbergen, ophanging en vervoer; dagelijkse zorg, tentoonstellen en verzekeren; onderhoud, conserveren en restaureren; technische kwaliteitseisen m.b.t. zilveren voorwerpen.

Opbergen, ophanging en vervoer

1. Voorkom corrosie

Ons zilver is aan verandering onderhevig. De omgeving waaraan het wordt blootgesteld zorgt voor reacties, waardoor er corrosie ontstaat. Water (ook regenwater of een vochtige omgeving) is de grootste negatieve factor, die corrosie doet ontstaan. Vervuilde elementen uit de lucht veroorzaken en versnellen dit proces. Daarom moeten ammoniak en afgeleide stoffen van zwavel en chloor geen enkele kans krijgen met het zilver in aanraking te komen.

2. Voorkom verhitting

Voorkom verhitting van zilver, bijvoorbeeld door verwarming of verlichting. Zilver is een samenstelling van zilver en koper. Verhitting veroorzaakt onberekenbare uitzettingen en spanningen in het metaal. Het gevolg is dat er op een of andere manier uitslag of verkleuringen kunnen ontstaan. Wat jammergenoeg weer aanleiding tot poetsen geeft.

3. Voorkom condens

Zo kan bij plotselinge temperatuurschommelingen op het zilver ook condens neerslaan. Dat veroorzaakt weer corrosie. In de gildepraktijk komen temperatuurswisselingen jammer genoeg veel voor: van warm gildehuis of gildekamer naar optocht op straat en andersom. Geprobeerd moet worden temperatuursverschillen zo veel mogelijk te voorkomen. Bijtijds afdrogen met een schone, zachte, maar niet pluizige doek is raadzaam; zeker voordat men het opbergt.

4. Droge bewaarplaats

Het zilver en andere metalen voorwerpen worden het best bewaard in een droge omgeving. (relative vochtigheidsgraad tussen 20 en 40%). In de berg-ruimte kan een droogmiddel gelegd worden. Dat

onttrekt vocht aan de omgeving en geeft het af als de vochtigheid beneden een bepaalde waarde is gedaald. Vergeet het niet van tijd tot tijd te versen.

5. Beheer

Veel te vaak komt het nog voor dat het oude zilver zo maar bij de cafébaas in de kast hangt. Of de koning pronkt er in zijn huiskamer mee, zichtbaar voor Jan-en-Alleman. Hoe dikwijls gebeurt het niet dat gildebroeders niet weten waar verschillende attributen zijn?

Het zou een goede zaak zijn, als elk gilde een beheerder heeft, die verantwoordelijk gesteld kan worden voor de gilde-attributen. Hij zou een inventarislijst bij kunnen houden en precies noteren wat bij wie is ondergebracht.

Gelukkig wordt gildezilver steeds vaker opgeborgen in kluizen van banken of bij particulieren. Er wordt steeds meer gekozen voor inbraak- en brandvrije ruimtes. Het is bekend dat banken, na enig overleg, graag bereid zijn mee te werken aan een doeltreffende, goedkope bewaarplaats voor gildezilver. Dat kan hun bijdrage zijn aan het behoud van ons gildezilver.

6. Beschermhoes

Als gildezilver niet gedragen wordt, moet het zo goed mogelijk beschermd worden tegen vocht, krassen en zonlicht. Het best zou het over een klerenhangertje gehangen kunnen worden met daar een zachte stoffen hoes over heen. Dat geheel zou in een klerenreishoes opgeborgen kunnen worden. Die beschermhoezen zijn tegenwoordig overal te krijgen, goedkoop in de aanschaf en gemakkelijk in gebruik.

7. Opbergen in kist

Een idealere oplossing is het opbergen in kisten. Vele gilden zijn daar al toe overgegaan. Het zilver is in zo'n kist goed beschermd: het kan niet buigen of krassen. Bovenop de gesloten kist kan tijdens het vervoer nog iets geplaatst worden zonder dat het zilver beschadigd raakt. Allerlei "kistvarianties" zijn door vaardige gildetimmerlieden al bedacht. Het zal een ideale situatie zijn, als alle gilden hun gildebezittingen in kisten vervoeren en in brand- en inbraakvrije ruimtes opbergen.

8. Ophanging

Aan de ophanging van de schilden valt nog vaak veel te verbeteren. Bij enkele gilden zijn de schilden vanouds "geschakeld". Dat wil zeggen dat ze in reeksen onder elkaar hangen, door zilveren oogjes met elkaar verbonden. Als dit altijd te doen gebruikelijk is geweest, kan dat voortgezet worden. Men zou de reeksten echter op een zilvermantel vast kunnen zetten. Hierdoor voorkomt men het links en rechts zwaaien van de schilden. Zo kunnen de schilden niet meer over elkaar schuren.

Jammer genoeg hebben sommige gilden dit "schakelen" overgenomen uit prijsbejag. Gaatjes werden daarvoor dichtgesoldeerd en er werden aan de schilden staafjes gemonteerd. Zo zijn er reeksen ontstaan met veel te grote en dunne schilden aan elkaar. De schilden zijn op deze manier veel kwetsbaarder, dan wanneer ze apart op een zilvermantel bevestigd zouden zijn. Overigens moet "rommelen" aan oud zilver, in welke vorm dan ook, zo veel mogelijk voorkomen worden. Bij

geschakeld zilver zou men het lichtste en kleinste schild onder kunnen hangen en het grootste en zwaarste boven. Het schakelen van grote schilden is niet aan te bevelen.

9. Twee draagpunten

Elk nieuw koningsschild zou men aan twee draagpunten moeten ophangen. Bij het vervaardigen kan elke zilversmid daar rekening mee houden. Twee draagpunten voorkomen het heen en weer slingeren. Bovendien is het veiliger. Als namelijk de bevestiging van een oog het onverhoopt zou begeven, blijft het schild nog hangen aan het andere oog. Nog steeds raken schilden zoek, omdat ze slecht op de mantel bevestigd waren. Controleer daarom ook regelmatig de bevestigingen. Dat behoort ook tot een goed beheer.

10. Geen veiligheidsspelden

Veiligheidsspelden zouden voor het vastmaken van gildezilver uit den boze moeten zijn. Deze schieten bij het dragen van het zilver heel gemakkelijk open. Kwaadwillenden hebben een schild zó te pakken. Het kost gewoon wat meer moeite om het zilver met naald en draad (of op een andere veilige, stevige manier) vast te maken. Voor het gedachteloos, vlot gebruik van veiligheidsspelden bestaat geen enkel excuus.

11. Beste plaats op mantel

De plaats van een schild op de zilvermantel zou mede moeten afhangen van de conditie waarin het verkeert, de veiligheid en het beschadigingsgevaar. In de praktijk blijkt dat het zilver aan de onderkant van de rugzijde het meest te verduren heeft. Het is daarom raadzaam nieuwe schilden, die tegen een stootje kunnen, op die plaats te bevestigen. Kostbare, dunne en kwetsbare schilden zouden voorop dienen te hangen ter bescherming tegen beschadigingen en ongewenst grote belangstelling van het publiek.

(wordt vervolgd)

Johan M. Oomen

Paapse stoutigheden van het Sint-Sebastiaansgilde Helmond

In 1649 werd het papegaaschieten en het optrekken met vliegende vaandels met Bourgondische kruisen en afbeeldingen van heiligen verboden. Daarna zijn verschillende gilden in conflict geraakt met de plaatselijke autoriteiten. Bij twee voorbeelden daarvan was het Sint-Sebastiaansgilde uit Helmond betrokken.

Op een zondagmiddag 21 januari 1663 vierden "de jonge schutters van St.-Bastiaen" in de Helmondse herberg "De Wildeman" op de Markt hun jaarlijks patroonfeest.

De gildebroeders gingen daarbij zo luidruchtig tekeer dat de protestantse godsdienstoefening in de Lambertuskerk er door gestoord werd. De gewaarschuwde schout kwam orde op zaken stellen. Hij trof de hele schutterij in "De Wildeman" bijeen, drinkend en dansend met "jonge dochters" op de muziek van "bas en velons"; er bleek ook een

speelman uitgenodigd te zijn. De akte waarin dit feit gemeld wordt, eindigt met de mededeling dat de hele schutterij door de schout beboet werd vanwege de versterking van de zondagpreek.

Op 17 januari 1784 kwam het gilde nogmaals met de plaatselijke autoriteiten in conflict toen het van gildeherberg veranderde. "Met slaende trom en swaeyende vendel" trokken de gildebroeders van herberg "De Zwaan" op de Markt naar de herberg van Adriaan van Mierlo op het Binderseind.

Kapitein H. van Geldrop marcheerde aan het hoofd van de stoet met een afbeelding van St. Sebastiaan, de patroonheilige, op zijn borst. Voor het stadhuis gekomen vond er een incident plaats. De kapitein werd staande gehouden door de Helmondse schout die "seyde sodanige stoutigheden in sijne qualiteyt niet te kunnen dulden". De afbeelding van St. Sebastiaan werd in beslag genomen.



St. Sebastiaans Marteldood
Henri v. Straten (1892-1944)
Houtgravure 1915

Aan dit incident danken we thans de enige beschrijving van het inmiddels verloren schilderijtje van het Sint-Sebastiaansgilde te Helmond. In de akte staat immers vermeld hoe het in beslag genomen attribuut er uitzag. Het ging om een schilderijtje met een zwarte lijst ter grootte van een vel gewoon schrijfpapier. Achter glas bevond zich de afbeelding van "St. Sebastiaan met een pijl in 't lijff, staande onder 't selve beelt te leesen:

S.-Sebastiane, martyr, ora pro nobis. Beati qui persecutionem patiuntur propter justitiam, quoniam ipsorum est regnum coelorum. Matth. 5". (St. Sebastiaan martelaar, bid voor ons. Zalig zij die vervolging lijden omwille van de gerechtigheid, want hun behoort het Rijk der Hemelen. Matt. 5).

Het schilderij is vervolgens naar de Raad van Brabant in Den Haag gestuurd, waarschijnlijk om als corpus delicti in een rechtszaak te dienen. Het demonstratieve rondtrekken van het gilde door de stad met de afbeelding van de patroonheilige duidelijk zichtbaar, gold namelijk als een van de zogenaamde paapse stoutigheden, welke door de protestantse overheid ten tijde van de Republiek bij wet verboden waren.

Wat er met het schilderijtje in Den Haag ook gebeurd is, op 2 mei 1789 vinden we het weer te Helmond terug in de herberg "De Gouden Leeuw" van Floris van Strijp in de Veestraat. Op genoemde datum is dezelfde afbeelding onder grote belangstelling van het Helmondse publiek door het gilde met slaande trom en vliegend vaandel

"statelijk" afgehaald en naar de herberg van Adriaan van Mierlo op het Binderseind gebracht. Verschillende akten getuigen daarvan.

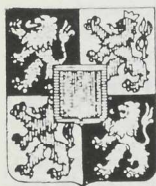
Helmond, J. J. F. de Waal

Bronnen:

Rechterlijk Archief Helmond, inv. nr. 206 minuten van Schepenaakten 1656-1663.

Recht. Arch. Helmond inv. nr. 323 protocol van testamenten, procuratiën, huurcedullen, ontlastbrieven enz. 1780-1785 blz. 213-220.

Recht. Arch. Helmond inv. nr. 323 protocol van testamenten, procuratiën, huurcedullen, ontlastbrieven enz. 1786-1789 blz. 230-231 en 233 verso -236 verso.



Nieuws uit Het Kwartier van Oirschot

Kringonderscheiding

Deze werd uitgereikt aan de hoofdman van Gilde Sint Sebastiaan in Oirschot de heer Th. v.d. Lee wegens zijn 40-jarig lidmaatschap.

Nieuwe Kring-Penningmeester

Door het Kringbestuur werd tot penningmeester benoemd de heer Drs. P. B. Mertens, Molenstraat 27, 5688 AC Oirschot. Tel. 04997-71923. Het Banknummer blijft ongewijzigd en is 12.66.93.250

Nieuwe Hoofdman

Het Gilde Sint Sebastiaan te Westelbeers heeft benoemd tot hoofdman de gildebroeder H. v.d. Biggelaar, Westelbeersdijk 20, 5091 SM Middelbeers. Tel. 04244-2529.

Nieuwe Secretariaten van Gilden:

Gilde Sint Catharina en Barbara Haaren: de heer L. J. C. M. Schellekens, Burgem. de Ruyterstr. 26, 5076 BB Haaren

Gilde Sint Joris Goirle: de heer G. P. de Kruijf, Beeksedijk 12, 5051 PS Goirle. Tel. 013-342951.

Gilde Sint Mauritius Goirle: de heer J. F. M. de Louw, Muldersweg 14, 5051 NN Goirle. Tel. 013-341281.

Gilde Sint Joris Hooge Mierde: de heer Fr. van Gils, De Mortel 1, 5095 BJ Hooge Mierde. Tel. 04259-2187.

Gilde Sint Sebastiaan Westelbeers: de heer Wil van Gils, Schepersweg 9, 5091 KT Westelbeers. Tel. 04244-1997.

Koningschieten

De rij van het Koningschieten wordt dit jaar geopend door Gilde Sint Joris te Hooge-Mierde dat voornemens is op woensdag 16 mei 1990 n.m. 13.30 uur dit festijn te houden. De periode kan voor 3 of 6 jaar zijn. Ook heeft dit Gilde het reglement

zodanig gewijzigd dat afkopen van het koningschap niet meer mogelijk is. Een besluit dat zeker navolging verdient.

Uitbreiding Kringbestuur

Op de gehouden Najaarsvergadering die in Oirschot werd gehouden op 21 november 1989, werd het Kringbestuur met twee leden uitgebreid. Gekozen werden de heren: J. M. C. Schreuder, lid van Gilde Sint Antonius Abt uit Liempde en de heer J. C. v.d. Biggelaar, Koning van Gilde van O. L. Vrouw en de H. Willibrordus in Wintelre. Wij wensen beide gildebroeders een vruchtbare bestuursperiode toe.

Gilde Sint Antonius Abt Liempde

Liefdadigheidsfestijn op 20 augustus 1989

Het Gilde is heropgericht in 1986 en sloot zich na rijp beraad aan bij "Kwartier van Oirschot".

Tijdens de najaarsvergadering werden we welkom geheten en werd ons meteen de vraag gesteld of we het Liefdadigheidsfestijn in 1989 wilden organiseren. Ondanks dat wij een klein en jong Gilde zijn, durfden wij deze uitdaging aan te gaan.

Samen met drie mensen uit de overheid werden de eerste voorbereidingen getroffen. Het grootste probleem was het vinden van een geschikt terrein, maar de familie van Rijssel bood spontaan hun weiland aan.

Iedereen die er geweest is, kan beamen, dat het een prachtig terrein is en tevens zeer mooi gelegen in het Dommeldal.

48 Gilde's hadden zich aangemeld - 'n niet gering aantal.

De voorbereidingen verliepen voorspoedig. Vele gildebroeders hadden een week vakantie opge-

offerd, vandaar dat alles zo voorspoedig met de opbouw is verlopen.

Iedereen was in het bezit van een eigen draai-boek, waardoor men op de hoogte was van zijn taak.

Voor al onze juniorleden moeten we toch niet vergeten te vermelden, daar deze meer inzet getoond hebben dan verwacht werd. Ook de enorme inzet van de inwoners uit ons dorp en het Gemeentebestuur is het vermelden waard.

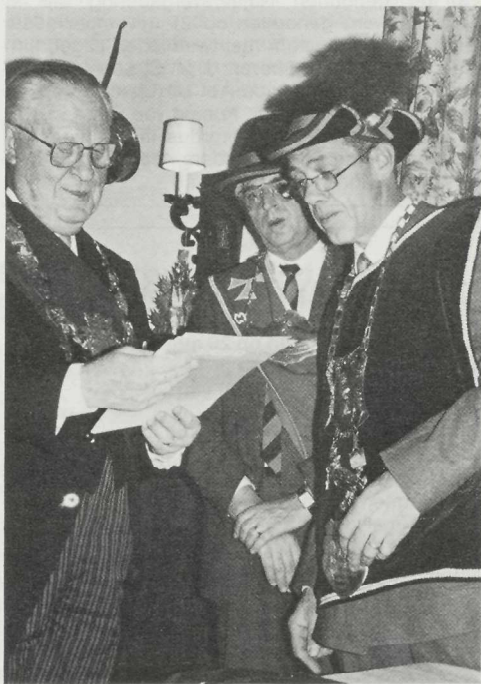
Na een mooie Gilde-mis, een lekker ontbijt in de tent en de gulle gildewijn - geschonken door het Gemeentebestuur - begonnen we met de lange optocht door het dorp. Vele mensen stonden langs de weg, want dit had men nog nooit meegemaakt. Het heeft ons aanzien in het dorp veel goed gedaan.

Het terrein leende zich zeer goed voor deze mas-sale opmars. Wederom een hoogtepunt.

Na diverse toespraken van o.a. onze eerste Burger, die nogmaals memoreerde dat hij ons veel mooi weer toewenste (maar zo warm natuurlijk ook weer niet), begonnen de gildebroeders en zusters aan meerdere discipline's onder een strakke, blauwe hemel en een stralende zon.

Voor ons Gilde natuurlijk uitstekend, want wat waren de kelen droog. De stemming in de tent was opperbest - mede door het optreden van onze Hof-kapel. Ondanks de warmte was het goed toeven in de grote tent.

De spanning onder onze gildebroeders en zusters viel weg, naarmate het festijn vorderde. Alom ont-vingen wij complimenten over de organisatie en het geheel verliep dan ook vlekkeloos. Ook alle commissies waren tevreden.



Overhandiging van de cheque's.
Van l.n.r. J. Mes, Kringvoorzitter, hoofzman
R. v. Laere en koning Kees v.d. Boomen.

Om 18.00 uur begonnen wij aan de prijsuitreiking, zoals in het programmaboekje stond aangegeven. Ondanks het warme weer waren we op tijd klaar met alle wedstrijden en het afkampen.

Het heeft nog lang geduurd, voordat de laatste Gildebroeder de tent had verlaten. Financieel bleek het ook een succes. Het batig saldo ad f 17.505,- is tot nu toe één van de hoogste scores.

Op 27 december werd dit bedrag verdeeld, zie foto.

Na drie dagen van opruimen was er niet meer te zien, dat er een festijn had plaatsgevonden. Alle gildebroeders en zusters zullen dan ook een enorm voldaan gevoel hebben vanwege het zeer geslaagd Gildefestijn.

A. J. A. v.d. Biggelaar en J. M. C. Schreuder

Gilde Sint Sebastiaan Oirschot

Uit de muur trekken?

In 1989 trekt men het een en ander uit de muur: geld en eetgerei. Met gildebroeders gaat dat niet. Gelukkig niet! Gildebroeders zijn geen gelijke en gelijkmatig gepolijste mannen. Neen, het zijn "met de hand gevormde en gekneede" figuren, die allemaal verschillend zijn van vorm en afkomst, maar wel één in denkwijze. Met Brabantse, dorpse inborst. Het behoren mannen uit één stuk te zijn. Kom daar maar eens aan! Ja, dat lukt niet altijd even goed, maar bij het Gilde Sint Sebastiaan hebben wij wat dat betreft niet te klagen. Er is ooit overwogen een ledenstop in te voeren. Met de kermisverschietsing kregen wij weer menige aan-melding. Daarover wordt binnenkort beslist. Ooit is het minnetjes geweest met het groepje leden, dat over was. Het dieptepunt was in 1896 toen het gilde slechts 4 leden telde. Dat is men te boven ge-komen en sindsdien bloeide het gilde en het gilde-wezen weer uitbundig. Ik denk zelfs, dat wij als gildegemeenschap moeten oppassen voor al te veelvuldig optreden. Dat schiet de roos voorbij. Liever méér kwaliteit. Hoe dan ook: Gilde Sint Sebastiaan is en blijft: tóch aardig!

Theo van de Loo, Oirschot

Waar komen de gelden terecht van de ridders van H. Graf?

Nu de laatste jaren een gedeelte van de gelden van het Liefdadigheidsfestijn ook dit belangrijke werk in het H. Land steunen, geven wij hieronder een toelichting.

Van de kindercrèche in **Bethlehem, de Crèche de la Sainte Famille**, kregen we een wanhopige oproep voor hulp. Er worden kinderen gebracht, die geen ouders meer hebben, die men op straat of op vuilnisbelten gevonden heeft. Soms brengen ouders, ten einde raad, hun kinderen bij de zusters.

Zes zusters zorgen voor 38 tot 50 kinderen. Wan-neer de kinderen, (van 0 tot 4 jaar) weer enigszins gezond zijn en tot rust gekomen zijn, worden ze voor adoptie vrijgegeven.

De zusters leven echter van de hand in de tand. Soms zijn er nog maar enkele shekels in de kas, terwijl er eten, kleren, electriciteit, water en verwarming betaald moeten worden. Wat te doen!

De zusters doen wat ze kunnen, staan 24 uur per dag voor de kinderen klaar. Per kind is er ongeveer f 500,— per maand nodig, omdat ze vaak ook ondervoed en ziek zijn.

Van het kindertehuis in **Bethanië**, bij Jeruzalem, weten we, dat aan het huis zelf en aan de accommodatie heel wat gedaan zou moeten worden, maar allereerst zijn daar voor 68 jongens dekens nodig en kleding voor deze jongens van 5 tot 12 jaar. Het is gebleken, dat je meer kunt doen met financiële bijdragen, omdat b.v. pakken met gedragen kleding erg lang blijven liggen, hoge kosten voor invoerrechten moeten worden betaald en daarbij komen dan nog de kosten voor de tijd dat ze opgeslagen gelegen hebben en van degene, die ze ter plekke moet brengen.

Van de directrice van het tehuis voor doofstomme kinderen "**Effeta**" in **Betlehem** kregen we het bericht, dat ze aan iedereen geld vragen omdat de verwarmingsinstallatie vernieuwd wordt. Alle beethjes helpen en de helft van de kosten moet nog betaald worden. Zij ontvangen geen subsidie van de regering. Voor deze gehandicapte kinderen is voldoende warmte een noodzakelijke levensbehoefte. Hetzelfde geldt ook voor het tehuis voor de gehandicapten in **Betlehem**, de **Bethlem Arab Society for the Physically Handicapped**. Na een ontvangen gift schreef de directeur, dat er van dat bedrag de rekening voor de verwarming betaald werd, en aanvullende medicijnen gekocht zijn voor de gewonden van de intifada. Bestaande aanvragen voor krukken, rolstoelen enz. blijven bestaan, maar soms moeten andere zaken voorrang hebben, zoals hierboven genoemd.

De Rozenkranszusters, die de leiding hebben van het **jongensweeshuis in Aïn Karem**, bij **Betlehem**, lieten ons weten, hoe blij ze waren met een ontvangen gift. De directrice schreef, hoe welkom die gift was, want ze hadden het zo ontzettend nodig! Iedere dag moet er op de een of andere manier weer eten zijn voor de kinderen, en, zo schrijft ze, de kinderen hebben steeds weer wat nodig. Met zoveel kinderen is de kas heel gauw leeg, ook al doen de zusters zo zuinig mogelijk. Ze verdienen, behalve onze hulp, ons bijzonder respect voor de manier waarop zij dit liefdevolle werk doen, altijd maar weer, en in de allermoeilijkste omstandigheden. Zij kunnen dit doen, schrijven ze, omdat ze zo enorm begaan zijn met deze kinderen, die toch al zo ontzettend veel liefde moeten missen.

Giften voor een van deze huizen kunnen overgemaakt worden op Gironr. 28.44.539 t.n.v. Commissie Kleine Projecten Ridders H. Graf, DEN DUNGEN.

Correctie kerstnummer

In het Kerstnummer van 1989 op bladzijde 87 zijn er twee foto's verwisseld. Bij Toon v.d. Heijden behoort die foto die staat bij H. Kluytmans en omgekeerd behoort bij H. Kluytmans de foto te staan die staat bij Toon v.d. Heijden.

Hiervoor onze excuses.

In Memoriam

Gilde Sint Lambertus Vessem

Op 16 november 1989 overleed na een langdurige ziekte nog vrij onverwachts op 88-jarige leeftijd gildebroeder **Harrie Swaanen**. Harrie was een zeer actief gildelid; bij ieder gildegebeuren was hij zolang zijn gezondheid toeliet aanwezig. Vanaf 1931 was hij lid. Deken was hij van 1958-1960. Ouderling vanaf 1974. Hij kreeg de Kringonderscheiding in 1971 en de Koninklijke onderscheiding in 1981. Op beide onderscheidingen was hij heel trots. Wij hebben hem onder grote belangstelling op 18 november met gilde-eer naar zijn laatste rustplaats gedragen.



H. Swaanen



Willem van Eeten

Op 18 november overleed na een langdurige ziekte in het R.K. Verpleeghuis te Bladel op 87-jarige leeftijd gildebroeder **Willem van Eeten**. Hij was een zeer actief gildebroeder. Hij was lid vanaf 1933 met een hele staat van dienst. Hij heeft zich drie maal tot Koning geschoten. Koning was hij van 1951-1956, van 1967-1970 en van 1982-1985. Hij was Deken van 1956-1958, Vaandrig van 1985-1987 en Ouderling vanaf 1987. Hij kreeg de Kringonderscheiding in 1973 en de Koninklijke in 1983. Op zijn Koningsschilden en Onderscheidingen was hij zeer trots. Onder grote belangstelling is hij op 22 november met gilde-eer naar zijn laatste rustplaats gedragen.

Gilde Sint Sebastiaan Westelbeers

Op 2 december 1989 overleed op 86-jarige leeftijd **Harrie Vennix**. Hij was 36 jaar lid van het gilde. Harrie was een goed en trouw gildebroeder en wij hebben hem met gilde-eer ten grave gedragen op 6 december 1989.



Harrie Vennix

In Memoriam

Gilde Sint Sebastiaan Oirschot

In 1987 schreef onze Ere-Deken P. A. M. Sanders in de Gildetrom een in memoriam voor onze overleden Hoofdman H. v. Zelst. Wie had kunnen denken, kunnen dromen, dat hijzelf in 1990 aan de beurt was voor een dergelijk artikel. Ja, 't is nog steeds niet te geloven, maar op Nieuwjaarsdag 1990 is onze Ere-Deken P. A. M. Sanders plotsklaps overleden. Niet plotseling, neen plotsklaps: 't is een klap, een slag, een verlies.



Burgemeester Piet Sanders Oirschot

Als ik nu naar woorden zoek, dan denk ik haast vanzelfsprekend eerst aan de overledene als Burgemeester Sanders. Over zijn Burgemeesterschap is veel te vertellen: laat ik het daarover hier kort houden: hij was een Burgervader.

Vanuit het gildegebeuren was hij Ere-Deken van Gilde Sint Sebastiaan te Oirschot. De guld lag hem na aan zijn hart; hoe kon het ook anders. Hij was een ras-echte Brabander en in Oirschot met zijn bloeiend gildeleven was hij steeds een voorvechter en verdediger van zijn gilden. Inderdaad was hij Ere-Deken, maar hij handelde feitelijk - in de goeie betekenis - als een gewone gildebroeder. Hij stond op gelijk niveau, was één van hen en óók op alledaagse gildebijeenkomsten was hij stevast aanwezig. Niet alleen dan als er echt iets te bevieren was, ja dan óók natuurlijk, want gildevreugde, zoals humor, jolijt en luim en een goed glas bier versmaadde hij niet. Hij was graag mee doende in de gildetuin en was er fier op, dat hij tot de méér dan middelmatige schutters behoorde. Hij had een jagershand, en dat bleek als hij onder de schutsboom stond. De belangen van alle Oirschotse gilden behartigde hij zoveel mogelijk. Op alle gildefeesten gaf hij acte de présence en hij werd dan ook op handen gedragen. Hij zorgde altijd, dat een Gemeentelijk Wisselschild beschikbaar gesteld werd.

Uiteraard voor zijn vrouw en kinderen, voor Oirschot, maar eveneens voor het gildeloven is het verscheiden van onze Ere-Deken een zeer groot verlies. Hij laat een leemte achter, welke niet gemakkelijk op te vullen zal zijn. Nog jaren zullen wij ons deze goeie, gildische mens herinneren en vele malen zal zijn naam genoemd en geroemd worden. Wij leven mee met de bedroefde familie en wensen hun Gods beste zegen toe. Ere-Deken, we houden Uw gedachtenis in ere. Rust in Vrede.

Hoofdman Theo van de Loo
Oirschot



Nieuws uit Kempenland

35 Jaren geleden ontwaakte het sluimerende Sint Catharina-gilde uit de binnenstad van Eindhoven

Gelukkig dat dit gilde tijdig zijn bijdrage ingeleverd had voor het boek 'De Schuttersgilden en Schutterijen van Noord-Brabant' dat J. H. Jolles in 1933 zou uitgeven. Na de viering van de Sint Catharinadag van ditzelfde jaar sprak de toenmalig kapitein Jan Booms een dankwoord. Dat dit een soort slotwoord zou zijn had toen nog niemand van de aanwezigen verwacht. De activiteiten van het gilde waren echter stil komen te liggen. Dit hing toch al wel een beetje in de lucht, want in 1932 waren de paramenten en kostbare attributen reeds ondergebracht in het gemeentemuseum van Eindhoven,

dat toen gehuisvest was in het voormalige Stadhuis van de Rechtestraat, omdat de gildebroeders toen van mening waren dat deze zaken 'daar in veilige handen bewaard bleven'. Het museum zou deze weer afstaan als het gilde deze voor gebruik weer nodig mocht hebben...

In de lijst van de Eindhovense gilden, vermeld in het officiële adresboek van Eindhoven uit 1934, komt het Sint-Catharinagilde uit de binnenstad al niet meer voor.

In 1954 zou het veertigjarig priesterfeest van H. F. Heezemans, die pastoor van de Sint-Catharina-parochie en tevens deken van Eindhoven was, op luisterrijke wijze gevierd worden. Op 28 januari van dat jaar werd door de Heemkundige Studiekring 'Kempenland' besloten bij die gelegenheid een boekje uit te geven 'Rondom onze Stadskerk'. Hierin zouden een aantal artikelen opgenomen worden over zaken die op de Sint-Catharina-

parochie betrekking hadden. Op Pinksterdag daaraan volgende zou het eerste exemplaar aan de jubilaris worden aangeboden. Het was kort dag, er zou hard gewerkt moeten worden, maar het is gelukt.

Ondergetekende zou een artikel wijden aan het Sint-Catharinagilde uit de Binnenstad, dat toen al twintig jaren geen activiteiten meer aan de dag had gelegd. Om zo'n artikel in elkaar te zetten moest veel spuurwerk worden verzet. Dank zij de medewerking van de vijf nog in leven zijnde leden kwam wat boven water, maar het belangrijkste werd aangedragen door gildebroeder Cas J. M. de Haan, die nog steeds in naam deken-schrijver en penningmeester, maar bovendien ook nog steeds de koning van het gilde was. Gemeentearchief Eindhoven en het Rijksarchief gaven informatie. De bibliotheken van Eindhoven en het Provinciaal Genootschap te 's-Hertogenbosch verleenden medewerking. Zowel in Eindhoven als in 's-Hertogenbosch werden de krantenleggers doorgenomen. De heer Jos Schroeders die secretaris was van de Bond van Schuttersgilden Kring Kempenland gaf de gewenste gegevens. Ook kon ik een en ander over het gilde vinden in bovengenoemd boek dat J. A. Jolles had geschreven. Uit al de vergaarde gegevens kon het gevraagde artikel worden samengesteld. Dat dit het uitgangspunt zou worden voor de herleving van het slapende gilde had de schrijver niet kunnen vermoeden. Deze was tijdens zijn speurtocht naar al die gegevens vanuit zijn cultuur-historische instelling zodanig in de ban geraakt van het gildewezen, dat hij aan bovengenoemde Cas de Haan vroeg of het niet wenselijk zou zijn enkele jongeren in het gilde op te nemen om dit zo voor de ondergang te behoeden. Gevraagd werd toen of ik maar eens een onderzoek moest instellen of er wel belangstelling was voor mijn idee. Het was een taai onderneming maar wel hoopvol. In een van de volgende gesprekken met Cas de Haan zei ik hem dat ik bereid was voor de eventuele gegadigden een uitzetting over het gilde te geven. Toen ik een twintigtal personen had benaderd werden deze vervolgens door de vijf oude gildebroeders uitgenodigd voor een bijeenkomst. Deze zou worden gehouden in hotel 'De Wildeman' aan de Markt. Dat was niet voor niets gebeurd. Eertijds heette dat hotel 'De Gouden Leeuw' waarin het Sint-Catharinagilde van 1745 tot 1800 zijn gildekamer had. De ontmoetingsbijeenkomst was vastgesteld op 8 april 1954. Behalve de vijf oude gildebroeders waren er 17 belangstellende jongeren komen opdagen, enkele genodigden hadden bericht van verhindering gestuurd. Die informatieve avond kon geslaagd genoemd worden, want er was enthousiasme losgeslagen. In principe waren de 17 jongeren bereid toe te treden tot het gilde en de oude garde reageerde even spontaan op bereidheid van de jongeren, want ze werden met algemene stemmen opgenomen. Er werd zelfs een nieuw voorlopig bestuur gekozen. Dat werd al direkt aan het werk gezet om de oude reglementen zo nodig aan te passen aan de nieuwe tijd. Tevens werd toen afgesproken dat de eerstvolgende bijeenkomst zou zijn op 3 mei 1954. Daarop zou ook de officiële installatie plaatsvinden. Tevens zouden in de tussentijd diegenen nog worden benaderd die voor de vergadering van 8 april een bericht van verhindering hadden gestuurd, om hen alsnog de gelegenheid te geven tot het gilde toe te treden, dan

konden ook zij eventueel op die bewuste avond mede geïnstalleerd worden. Voor deze bijzondere avond moesten nog bijzondere voorzieningen worden getroffen. Uit het gemeentemuseum werden de spullen van het gilde teruggehaald. Ook het vaandel werd opgehaald bij de familie F. Meijer die beheerder was van café 'De Phoenix' aan het Stratumseind, waar het gilde tot 1933 thuis was geweest.

In de krantenverslagen werd uitvoerig de bijeenkomst besproken. Het bleek een indrukwekkend iets te zijn geweest. Er was weer bruisend leven. 35 Jaren heeft het gilde zijn bijdrage geleverd aan het gildewezen in Eindhoven, Kempenland, Noord-Brabant, Nederland en ver daarbuiten.

35 Jaren herleefd zijn is geen titel om feest te vieren, maar wel om even bij stil te staan omdat er in die 35 jaren veel gebeurd is. Het gilde telt thans 46 gildebroeders waarvan er 16 vanaf de herleving het gilde hebben gediend. Op 1 oktober was er een oriëntatierit uitgezet. Begonnen was met een eucharistieviering in Riethoven, gevolgd door een heemkundige speurtocht, waarin het gilde-element niet was vergeten. De tocht eindigde in Dommelen waar de dag met een barbecue werd besloten. Het Sint-Catharinafeest in november begon met een feestelijke hoogmis in de Stadskerk, aan het einde daarvan werden aan de jongeren in de kerk de traditionele 'Toten' (Catharinabroodjes) uitgedeeld, vervolgens gingen de gildebroeders met hun dames naar hun gildekamer in het Stadspaviljoen in het Wandelpark voor een gezellig samenzijn. Tijdens deze bijeenkomst werden aan de dames van de '35-jarigen' een kleurrijk bloemboekje aangeboden. Een deputatie van de overheid van het Ridderlijk gilde van St. Sebastiaan, eveneens uit de binnenstad, gaf op die dag een gewaardeerde acte de présence. En nu maar op naar het robijnen feest!

Kapitein Karel Vermeeren

Gilde Sint Caecilia Veldhoven



'Gedoopt met gilde-eer'

Op de feestdag van het Sint-Caeciliagilde, zaterdag 25 november 1989, is Kimberley Hoogeveen, dochter van de Koning en Koningin van dit gilde, in aanwezigheid van de familie en het gilde met gilde-eer gedoopt. Het doopsel werd verricht door pastor Hurkmans van de Sint-Maartenparochie Heikant. Na afloop van deze plechtigheid, die

plaatsvond in de Caeciliakerk, Veldhoven-dorp, was er op het kerkplein een vendelhulde voor de aanwezigen en werd er in het gildehuis een heildronk uitgebracht op dit „koningskind”. Wij wensen Kimberley en haar familie veel geluk en hopen dat zij een voorspoedig leven tegemoet gaat.

De deken-schrijver: F. Mennen

15e Brabantkruis-Schietwedstrijden 1989

Ad van Dijk senioren-kampioen

Dit traditionele kruisboogschuttersfestijn kon wederom een succes worden genoemd. De wedstrijdsondagen 29 oktober, 5 november, 12 november en 19 november werden over het algemeen begunstigd door schitterend herfstweer.

De strijd was vriendschappelijk maar fel, daar achter de Gennepse Molen. De schietaccommodatie was weer prima verzorgd, wat echter niet kon verhinderen, dat er nog al eens moest worden gezocht naar in het struweel verdwenen pijlen of zelfs gedregd naar projectielen, die het Dommelwater hadden opgezocht. In het gidelokaal troffen vele bekenden elkaar in gildebroederlijke eensgezindheid of rivaliteit, al naar gelang het uitkwam. De eensgezindheid was vooral te constateren bij het nuttigen van een pintje of een neutje; de rivaliteit brak vooral los onder degenen, die een kaartje legden.

De deelnemers, in totaal 123 schut(s)ters waren verdeeld over drie categoriën, t.w. Senioren, Dames en Veteranen.

Alleen in de seniorenklasse was het nodig, dat er gekampt werd. Daar hadden 12 schutters, de maximale score van 60 treffers bereikt. Bij het afkampen bleek ditmaal **Ad van Dijk** van het Sint-Jorisgilde Stratum over de sterkste zenuwen te beschikken. Hij mocht na afloop van de vierzondagse uit handen van onze regerend deken het zilveren **Brabantkruis 1989** in ontvangst nemen. Zoals dat bij haar gebruikelijk is heeft onze volijverige schietcommissie meteen na afloop van de vorige editie alweer de voorbereidingen voor de volgende ronde ter hand genomen. Hierbij worden kruisboogschutters opgeroepen voor de komende wedstrijdsondagen 28 oktober, 4 november, 11 november, 18 november 1990.

E. Reker

Sint-Jorisgilde Vlokhoven

Jeugdgedag Kring Kempenland

Al enkele jaren is het bij Kring Kempenland gebruikelijk om enkele weken vóór de Kringgedag, jeugdwedstrijden te organiseren in Vendelen, Trommen en Bazuinblazen.

Dit ter voorbereiding op de wedstrijden van die Kringgedag. Om dit gebruik in stand te houden, heeft het Sint-Jorisgilde Vlokhoven Woensel Eindhoven het initiatief genomen om de Jeugdwedstrijden in 1990 te organiseren. Het gilde heeft er

de naam Jeugdgedag 1990 aan gegeven, vanwege het 445-jarig bestaan van het gilde. De Jeugdgedag 1990 wordt gehouden op zaterdag 12 mei 1990, op het schietterrein Mullakkers te Nuenen-Eeneind. Het begint om 12.30 uur met een optocht en vendelgroet, gevolgd door de wedstrijden. Omstreeks 18.00 uur zullen de prijzen worden uitgereikt, bestaande uit zilveren schildjes, en oorkonden voor alle deelnemers. Iedereen is van harte welkom om het werken van de Kempenische Gildejeugd gade te slaan. Wij hopen op mooi weer; wie weet, tot 12 mei!!

F. J. N. Marinus

Koning Sint-Jorisgilde Reusel

De jaarlijks terugkerende verbroederingsdagen (teerdagen) van het gilde werden laatstelijk gehouden op 5 en 6 juni 1989. Om de drie jaar wordt er op de eerst dag gestreden om de titel van gildekoning. Na de gebruikelijke ceremoniën op het schietterrein "t Trefpunt" gaf Bert van Keulen het koningschap vrij.

Daar het Sint-Jorisgilde een kruisboogschietend gilde is, maar er met geweer om de koningstitel wordt gestreden, werd volgens traditie het eerste schot door de hoofdmans Giel van Limpt gelost met de kruisboog.

De burgemeester van Reusel loste vervolgens het eerste schot met geweer. Na ruim 140 schoten was het **Adriaan Ansems** die het resterende deel van de aangeschoten vogel omlaag haalde en zich hiermede tot koning schoot.

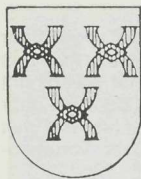


A. Ansems Koning
Sint-Jorisgilde Reusel

In Memoriam

Sint-Jansgilde Soerendonk

Op zondag 3 december 1989 overleed na een geduldig gedragen ziekbed onze gildebroeder **Januke Vos**. Gedurende 43 jaar was hij lid van ons gilde en verzorgde altijd het geweer en de munitie. Op het schietterrein was hij degene die onder de boom de zaken regelde. Bij allen was Januke een graag geziene gildebroeder. Op donderdag 7 december werd hij met gilde-eer begraven. Moge hij rusten in vrede.



Nieuws uit Peelland

Punt voor Punt

● O. L. Vrouw van de Zeven Weeën Lierop

7 Oktober was voor het Lieopse gilde een bijzondere dag. Op uitnodiging van de Rederijkers de "Violieren" reisden ze af naar Antwerpen om de omlijsting te verzorgen van de viering van hun patroonheilige.

● Sint-Willibrordusgilde Bakel

Kermis-dinsdag begon om 9.00 uur de dag met een H. Mis. Na de H. Mis werd door de Gildehospes een koffietafel aangeboden. Daarna kwam de Fanfare het gilde afhalen om gezamenlijk naar het gemeentehuis te trekken voor het afhalen van de Burgemeester en de Pastoor. Gezamenlijk ging men toen naar het schietterrein, waar de Burgemeester het openingsschot verrichtte. Bij het 226e schot was het Mario v.d. Horst die de vogel naar beneden haalde. Hem werd de traditionele koperen ketel aangeboden. Daarna een rondgang door het dorp.

● Gilde St. Lambertus Someren-Eind

Pater Jo van de Laar vierde zijn 25-jarig Priesterjubiläum. Met Pater Jo in hun midden marcheerden de Gilde en de Harmonie naar de kerk. Na een mooie Eucharistieviering werd in de kerk de Eed van trouw hernieuwd, waarna op het kerkplein een vendel hulde werd gebracht. Daarna ging het in optocht naar de feestzaal.

● Sint-Willibrordusgilde Bakel

Teerdag van het gilde. 's Morgens begon de dag met een Plechtige Gildemis. Na de H. Mis werd de Eed van trouw hernieuwd. Tijdens de koffietafel bood oud-cornet J. Beekmans het gilde een zilveren schild aan als herinnering dat hij standaardrijder was bij het gilde. Vervolgens trok men naar het schietterrein voor het koningschieten. Bij het 251ste schot haalde Cr. v.d. Heijden de vogel naar beneden. Na de installatie van de Koning werd hem de stenen pijp aangeboden en moest hij roken. Vervolgens werd de vendelgroet gebracht.

● Gilde St. Joris Someren

Huldiging twee jubilarissen n.l. Jan Rooymans en Jan van Weijnen, 25 jaar gildebroeder. Maar alvorens de feestelijkheden begonnen werd eerst een H. Mis opgedragen voor de levende en overleden leden van het gilde. Daarna volgde een vendel hulde bij de pastorie.

● Sint-Antoniusgilde Stiphout

Vendelleider Jan van Hoof, tevens Keizer van het gilde, was op 4 november '89 25 jaar getrouwd met zijn Marianne. Het gilde bracht hem een vendelgroet.

● Schutsgilde St. Catharina Helmond

Het Helmondse gilde vierde zijn patroonsdag met een bijzonder cachet, omdat een tiental tamboers en vendeliers van het gilde op deze dag een nieuw uniform kregen. Het gilde begon deze dag met een gildemis in de Lambertuskerk, waarna de vendelgroet werd gebracht aan de Geestelijke en Wereldlijke overheden.

● St. Willibrordus Bakel

Bisschop J. Ter Schure van Den Bosch was op 5 november te Bakel bij de opening van het Willibrordusjaar. De Bisschop riep de gelovigen van zijn dioceses op zich in gemeenschap met Paus en Bisschoppen in te zetten voor de eenheid binnen de katholieke kerk. De Bisschop sprak in zijn preek de hoop uit dat de herdenking van Willibrord voor velen aanleiding zal zijn zich af te vragen wat het evangelie, zoals de kerk dat voorhoudt en leert, voor hen persoonlijk betekent. De Bisschop moest echter gewag maken van een toenemende onverschilligheid op godsdienstig en kerkelijk gebied.

Na de H. Mis werd een vendel hulde gebracht aan de overheden van de kerk.

Kringmedaillon Peelland

Op zaterdag 28 augustus '89, daags voor de kringdag te Gemert, waren de kringbestuursleden met hun dames ten huize van de kringvoorzitter Ferd van Thiel voor een bijzondere gelegenheid bij elkaar.

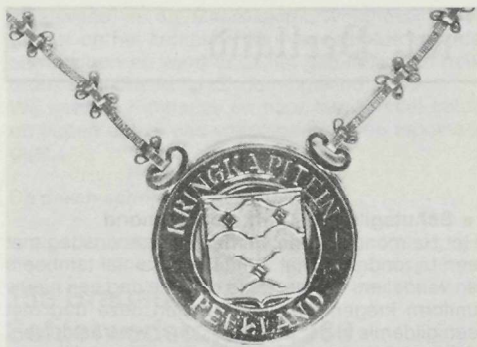
Op 14 juli tijdens de feestvergadering van het kringbestuur zou Gerrit Dusseldorp aan kringkapitein Jan Verheijen een medaillon met draagketting aanbieden. Maar door het plotselinge overlijden van onze gildevriend moest zijn echtgenote deze moeilijke taak overnemen.

Tijdens het aanbieden van het medaillon sprak mevrouw Dusseldorp zeer ontroerende woorden. "Als dank voor de negen fijne jaren van samenwerking in het kringbestuur, ten behoeve van kring Peelland, had Bob op 14 juli dit willen aanbieden. Jammergenoeg is het nu mijn taak om zijn werk af te maken".

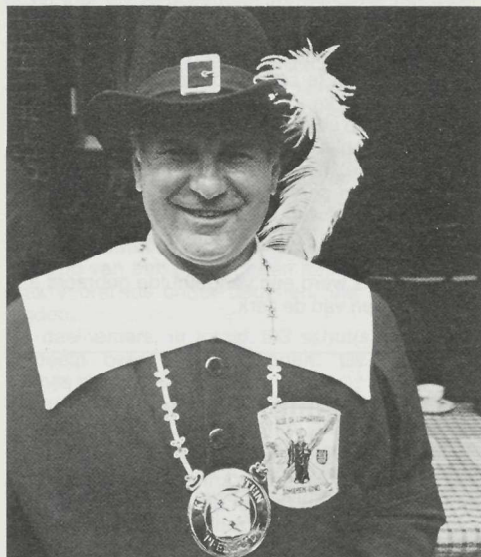
Voor de kringdag moest kringkapitein Jan Verheijen, er mee opgetuigd worden. Dit omdat met de komende kringgildefeesten "onze" kringkapitein van Peelland duidelijk als zodanig te herkennen valt.

Na haar toespraak verzocht zij de echtgenote van onze kringkapitein het medaillon bij haar man om te hangen.

Gemert, 28 augustus 1989



Het medaillon met een gedeelte van de ketting van 21 schakels. Op de schakels de namen van de 21 aangesloten gilden uit Peelland.



Kringkapitein Jan Verheijen toont hier het medaillon, de nieuwe aanwinst voor de kring.

Gilde O. L. Vrouw van de Zeven Weeën Lierop

4 November. Onderscheidingen voor ons gilde. Tijdens het Kapittel van de Kanselrijraad van de Orde van de Papegay op 4 november 1989 te Antwerpen werd aan onze Hoofdman Rinus Hurkmans en aan Deken-schrijver Piet v.d. Ven respectievelijk de zilveren en bronzen medaille opgespeld en werden ze benoemd tot de Orde van de Papegay, met als vermelding: "wegens de menigvuldige diensten welke hij heeft bewezen aan en bij diverse gelegenheden en festiviteiten der Conventiegilden en in het bijzonder aan deze van de Hoofdrederijkerskamer "De Violieren" te Antwerpen".

P. v.d. Ven
Deken-schrijver

Koningschieten

Indien Sjaac Vlemmix wederom de vogel naar beneden zou halen mocht hij zich keizer van ons gilde noemen. Zover kwam het echter niet bij het 416de schot haalde Sjaac Cortooms de vogel naar beneden en hij mag nu twee jaar samen met zijn Thea het gilde als koningspaar vertegenwoordigen.



Sjaac en Thea Cortooms.

O.L. Vrouwe-gilde Aarle-Rixtel huldigde 2 jubilarissen

Op 18 november 1989 vierden we onze **teerdag** waarbij we onze jubilarissen huldigden. Deze dag werd zoals te doen gebruikelijk begonnen met een Eucharistieviering in de Mariakapel.

Teruggekeerd in ons Gildehuis Van Bracht vond de interne huldiging plaats.

* **Nelis Aarden**; 40 jaar gildebroeder waarvan de meeste jaren als vendelier en momenteel stokkendrager, werd door de hoofdman gekenschetst als een trouw gildebroeder, die altijd klaar staat en gesierd wordt door zijn eenvoud. Onder luid applaus werd hem door hoofdman Bertus v. Rixtel 'n zilveren speld, voorstellende een vendel, opgespeld. In 'n kort dankwoord schonk de jubilaris 'n bedrag onder couvert aan de hoofdman.

* **Jos v.d. Ven**; 25 jaar gildebroeder waarvan de meeste jaren vendelier en thans stokkendrager, werd gekenschetst als iemand die zich op velerlei fronten inzet voor de gilden in het algemeen. Zo bekleedt hij momenteel functies als secretaris van de vendelcommissie Kring Peelland en de Federatie van Schutterschilden. In zijn toespraak betrok de hoofdman ook zijn echtgenote Marie-José, die bijna 15 jaar lang Patroonheilige van ons gilde is geweest en ook veel administratief werk voor de vendelcommissies verzet. Onder luid applaus werd hem de zilveren speld, voorstellende ons patroonsbeeld, opgespeld en ontving Marie-José het zilveren medaillon. Hierna kreeg ieder gelegenheid hen te feliciteren en bracht men de vendelgroet.

Nadat de koffietafel zich goed had laten smaken,



vertrokken we naar het Blauwe-Schutplein. Als blijk van waardering voor de hand en span-diensten verricht door de bewoners van dit plein tijdens het Gildefeest 1988, werd door Erehoofdman Jan v. Dooren en Hoofdman Bertus v. Rixtel een "Blauwe Ceder" aangeboden en geplant. Met het heffen van het glas werd deze plechtigheid besloten.

Terug in ons Gildehuis vond er 'n koffiekran-sje voor onze gildezusters en 'n grabbelton voor de kinderen plaats. Om 16.30 uur begon 'n zeer druk bezochte receptie t.b.v. de jubilarissen, die met een serenade van Harmonie De Goede Hoop, afgesloten werd.

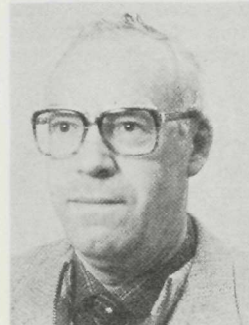
Hierna begon de feestavond met orkest en enkele komische optredens van onze gildebroeders. Het-geen verliep in 'n gezellige broederschapssfeer en duurde tot in de bekende "kleine uurtjes"! H. Sterken secretaris

In Memoriam

O. L. Vrouwe Gilde Aarle-Rixtel

Op 24 december 1989 namen we met verslagen-heid kennis van het overlijden van onze gilde-broeder **Leo Rovers**, in de leeftijd van 62 jaar.

Al enige tijd wisten we dat Leo zijn ziekte niet zou overwinnen en dat we hem moesten gaan afstaan. Toch valt het hard, zeker in de vooravond van Kerstmis, als deze droevige tijding komt. Onze



gedachten gaan dan ook in de eerste plaats uit naar zijn vrouw Nelly en kinderen.

Al woonde Leo sinds jaar en dag in Lieshout, toch is hij altijd een Aarlenaar gebleven. Zijn grote lief-de was het Gilde en de Harmonie, hij liet dan ook praktisch nooit verstek gaan. Leo was een goed mens en een voorbeeldig gildebroeder. Hij was 39 jaar lid van ons gilde, waarvan 36 jaar lang tam-boer. In november 1990 zou hij zijn 40-jarig gilde-broederschap hebben gevierd. Graag zouden we hem geëerd hebben, helaas heeft het niet zo mogen zijn.

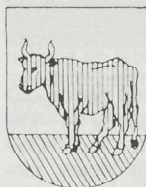
Trouw en plicht stond bij hem hoog in het vaandel, waarbij de eenvoud die hij uitstraalde, sierde. Tot het laatst toe is hij met ons gilde meegegaan, laatstelijk nog op onze teerdag 18 november. Met een nimmer aflatende inzet heeft hij "zijn" gilde, zoals hij dat altijd zei, gediend.

Wij danken hem voor al het goede wat hij voor ons gilde heeft gedaan. Zijn naam zullen we met respect blijven uitspreken.

Op indrukwekkende wijze en onder grote be-langstelling hebben we hem op donderdag 28 december uitgeleide gedaan. Na een plechtige afscheidsviering in de Sint-Servaaskerk te Lies-hout, hebben we hem met gilde-eer begraven op het kerkhof aldaar.

Onze deelneming gaat uit naar zijn vrouw en kin-deren. Mogen zij de kracht vinden dit smartelijk verlies te dragen.

Dat hij moge rusten in vrede.



Nieuws uit Maasland

MAASLAND. De algemene jaarvergadering van Kring Maasland werd gehouden op 10 november 1989 in Hotel Modern te Vught. Hoofdman H. Eijkemans opende de vergadering. Hij deelde mee dat 7 gilden niet aanwezig waren. Met 1 minuut stilte werden de overleden gildebroeders van het afgelopen jaar herdacht.

De notulen van de vorige jaarvergadering werden zonder op- of aanmerkingen goed gekeurd.

Nog steeds moet men wachten op de uitslag van

de opbrengst der Proeverij Den Bosch 1988 en de situatie Gilde-altaar.

Verslag van deken-rentmeester werd goedgekeurd alsook het verslag van de kascommissie.

Besloten werd de f 25,— bijdrage voor de Kring-dag bij de kringcontributie te innen.

Tijdens de vergadering werd door Hoofdman Eijkemans gildebroeder Camile Knevél van St. Sebastiaan te Oisterwijk gehuldigd en hem de kringmedaille met vuurslag opgespeld, wegens

zijn 40 jaar lidmaatschap en medewerking in de vendelcommissie der kring. Verdere mededelingen hierover vermelden we in de kopij van Oisterwijk.

Jan van Grunsven gaf verslag van de kring-dag 1989 van Vorstenbosch.

Vendel-, trom- en schietverslagen werden voorgelezen over het afgelopen jaar.

In de Overheid werden herkozen Jan Toorians, Jan van Helvoirt en Theo Hanegraaf.

De voorwaarden voor kringonderscheidingen werden wat bijgesteld.

Na de rondvraag kon de hoofdmann deze geanimeerde vergadering sluiten met de christelijke groet. Hij wenste de gilden veel sukses en zag uit naar de a.s. Kringdag te Berlicum in mei 1990.

ROSMALLEN. Sint-Catharina- en Sint-Jorisgilde hield op 25 november zijn jaarlijkse statiedag. Deze begon met het "optrommelen" van de leden, waarna met gezamenlijk naar de Annenborch trok om in de kapel de H. Mis te vieren, die werd opgedragen door rector J. Huijgens. Na de Mis de vendelgroot aan Koning Henk v. Helvoirt waarna men aanzat aan de koffietafel in zaal de Beer. Deze dag werd verder gevuld met spellen.

's Middags werden twee hellebaarden aangeboden door Hr. en Mevr. Dollevoet en Toon Dielissen namens enige gildebroeders. De blankstalen lemmets zijn aan weerszijden voorzien van koperen emblemen van St. Catharina en St. Joris. Een langgekoesterde wens ging hiermee in vervulling. 's Avonds een feestelijke afsluiting van de Teerdag.

DRUNEN. Op zaterdag 4 november 1989 hield **St. Hubertus** de jaarlijkse teerdag. Na de H. Mis werd samen met de gildezusters de koffietafel gebruikt. 's Middags puistschieten en het schieten om een tweetal bekens. De "OPA-trofee" (alleen voor de opa's) werd gewonnen door Frans Klerxs en de B. v. Oosterhoutrofee werd gewonnen door Gerard van Kuik. De prijs van de gildezusters werd gewonnen door Hildi Klerxs.

Deze dag was ook de afsluiting van het schietseizoen waarbij opgelegd werd gewonnen door Frie van Oyen en vrije hand door L. v.d. Spruyt. Het kerstschiettoernooi op 17 december (om de Van-Lammeren-trofee) werd gewonnen door Gerard van Kuik en de Gez. Elshoutrofee (voor dames) werd gewonnen door Jo Klerx. De onderlinge wedstrijd tussen de heren werd gewonnen door L. v.d. Spruyt.

DRUNEN. Jan van Helvoirt erehoofdman van **Gilde St. Hubertus**. Op de jaarvergadering van het gilde trad J. v. Helvoirt als Hoofdman af. Staande de vergadering werd deze (71 jaar) om zijn vele verdiensten tot ere-hoofdman benoemd. Hem werd de daarbij behorende sjerp en schild omgehangen door zijn opvolger Frie van Oyen. Ook werd hem een speld met inscriptie aangeboden. Van Helvoirt was de eerste koning van het gilde en heeft vanaf de heroprichting 1958 deel uitgemaakt van het bestuur. Van 1958 tot 1981 was hij tweede hoofdman. Hij is ook lid van het Kringbestuur Maasland vanaf 1978. In 1987 werd hij voor de tweede maal koning. Veel verdiensten heeft Jan gehad bij de inzet en herbouw van het gildehuis op Steefferf, nadat het in 1981 door brand werd verwoest. Onmisbaar was zijn steun bij het

gildefeest in 1983, de vernieuwing van het schietterrein en de aanleg van de Jeu-de-boulesbanen. De huidige hoofdman werd Frie van Oyen, 43 jaar, en lid vanaf 1971; sedert 1978 maakt hij deel uit van het bestuur tot 1981 als 2de deken en daarna als 2e hoofdman en nu als eerste hoofdman. Vanaf 1974 vervulde hij de functie van voorzitter in de schietcommissie van het gilde. Al bij al een belangrijke gebeurtenis bij het gilde; het vermelden waard.

Daar de functie van 2e hoofdman binnen het gilde was vrijgekomen is in de ledenvergadering van februari daarvoor verkiezing gehouden. Ton den Teuling werd met ruime meerderheid van stemmen gekozen. Ton is al meer dan 25 jaar een trouw en actief lid van het gilde. Hij is al jaren instructeur en leider der tambours, en is op dit gebied ook actief in federatie-verband. Het gilde heeft er alle vertrouwen in dat hij zich ook in zijn nieuwe functie voor 100% zal inzetten, en dat met hem een goede keuze is gedaan.



Drunen: Hoofdman v. Oyen overhandigt de erehoofdman J. v. Helvoirt het ereschild en sjerp.

DINTHER. De jaarlijkse **Barbara**-viering op 3 december bij het gilde was dit jaar in het teken van installaties. In de Gildemis werd pastoor Smits geïnstalleerd als Gildeheer. Hij aanvaardde deze titel graag. Ook de Burgemeester draagt deze titel. Tijdens de Mis werden als gildebroeders geïnstalleerd:

Antonie van Dijk en Roel Blom. Nadat de hoeden en sjerpen waren gezegend, legden beiden de belofte van trouw aan de overheden af. Het heren-koor verzorgde de gezangen. Na de H. Mis verzamelden allen zich in Zaal de Toren waar Tinus Verhagen koffie en worstebroodjes aanbod. In zijn toespraak richtte Hoofdman Van Bouwdijk Bastiaanse zich tot emeritus-pastoor v.d. Velden en eerw. heer A. Schoonen. Zij werden geïnstalleerd als ere-schutsbroeders. Hierdoor kwam de dankbaarheid tot uiting voor het vele goede werk voor het gilde en parochiegemeenschap in Dinther.

Hoofdtambour werd Maik van Zutphen, Page Joris v.d. Meijden werd als jeugdtambour geïnstalleerd en Harm v.d. Hurk werd Page.

Deze Barbaraviering was de afsluiting van een zeer druk Gildejaar!

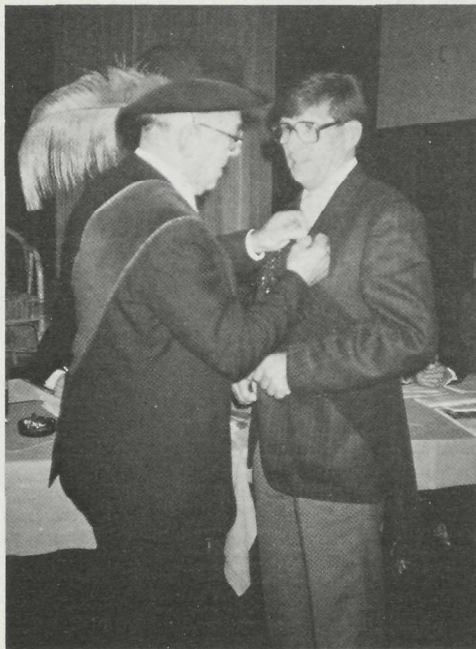
OISTERWIJK. Het **Gilde St. Sebastiaan** is steeds paraat in de gemeenschap van Oisterwijk. Hoe kan het ook anders in zo'n recreatieplaats.

- Op 2 september was het gilde te gast bij het 75-jarig bestaan van R.K.S.V. Oisterwijk. In de feesttent werd de H. Mis opgedragen door pastoor Dumoulin waar vanzelfsprekend St. Sebastiaan bij was.

- 3 September deelname aan Gildefeest te Goirle. Bij het handboogschieten aldaar werd het koningskruis behaald door J. Scholtze. Er waren nog enige prijzen behaald.

- In het Lindepark op 2 oktober was de sluiting van het schietseizoen.

- Op 10 november werd geheel onverwacht de Gildebroeder Camiel Knevel (65) gehuldigd. Hij ontving uit handen van de hoofdmans Eijkemans de zilveren kringmedaille met vuurslag voor zijn 40-jarig lidmaatschap van de vendelcommissie. Camiel heeft zich ingespannen voor dit oude vendelen en heeft in zijn gilde menige prijs weten te behalen. Ook heeft hij gezorgd dat het spel verder werd geleerd.



Oisterwijk: Camiel Knevel ontvangt de Kringonderscheiding van Maasland u.h.v. Dhr Eijkemans.

- Camiel ook namens de Vendelcommissie Maasland onze oprechte gelukwensen. Er is in al die tijd heel wat aan de weg getimmerd. (Jan).

- Op vrijdag 22 december nam Oisterwijk afscheid van Burgemeester Opheij. Hij is ere-hoofdmans van Sint-Sebastiaansgilde. Zijn uitdrukkelijke wens was dat het gilde in de Johanneskerk aanwezig was bij de Eucharistieviering. Het gilde begeleidde het echtpaar Opheij naar de kerk en weer terug naar "De Kunstkring" voor de afscheidsreceptie, die enorm druk werd bezocht.



Oisterwijk: Afscheidsreceptie van Burgemeester door gilde. v.l.n.r. Mevr en Hr Ophey, C. Knevel, J. Goudsmits en Hoofdmans W. Knevel.

- De statiedag op 20 januari is heel goed verlopen. Vrijdagavond werd de dag aangekondigd in het dorp. Op de dag was de Gildemis, opgedragen door pastoor Coenen, waarna de Belofte van Trouw werd bevestigd aan pastoor Coenen en loco-burgemeester Verhoeven. Beiden waren te gast aan de koffietafel in "Het oude Nest". Dhr. Verhoeven ging onder de maaltijd even in op het verleden en heden van gilde St. Sebastiaan. Tijdens de vergadering werden de notulen voorgelezen en goedgekeurd. Tot eerste nieuwe deken is benoemd Patric de Bakker; de 2de deken is Jan Frans Knevel. Gildebroeder Jan Pollaerts is weer voor drie jaren gekozen tot standaardrijder. Een gezellig samenzijn sloot deze mooie statiedag.

HEESWIJK. Op de jaarlijkse teerdag van **Sint-Willibrordusgilde**, 4 november werd om de nieuwe koning geschoten. De boom werd gevrijd door Wethouder Coby v.d. Pas, ere-lid Pastoor Kuijpers en oud-koning Jo Bissels. De strijd kon beginnen; dat had maar liefst 229 schoten nodig om de hoofdtambour en bestuurslid Ad Heesakkers (23 jaar lid) deze hoge titel te gunnen. De overheid wenst Ad een fijn en succesvol koningschap toe.

- Op 28 oktober waren er twee jubilarissen bij het gilde: Jan van Daal, 25 jaar Deken-schrijver en rentmeester van het gilde, en Bart Langenhuisen, 25 jaar lid. Voor deze jubilarissen werd een receptie gehouden. Vele familieleden en gildebroeders uit de regio en gemeente gaven gehoor hen te feliciteren.

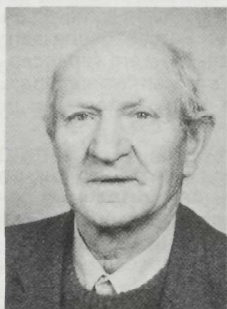
LOONOPZAND. Een viering van de vervroegde naamdag van het gilde **St. Ambrosius** werd gevierd op zondag 26 november. Gezamenlijk met het gilde **St. Hubertus** werd dat in de parochiekerk gevierd. Na de H. Mis, opgedragen door Pastoor Stegeman, trok het gilde naar het schietcomplex "In de Beijenthuijnen" voor de gebruikelijke ledenvergadering. Voornaamste uit de vergadering was de functieverdeling van bestuurstaken. Verslagen schieten en boulen werden behandeld.; als ook een overzicht werd gegeven van de statiedag in september. Op de middag hadden handboogschietwedstrijden en boule-wedstrijden plaats. Op zondag 7 januari hield St. Ambrosius een nieuwjaarsreceptie, welke goed werd bezocht en waar men weer plannen maakte voor 1990.

UDENHOUT. St. Antonius-Sebastiaan vierde op 20 januari de teerdag. In de parochiekerk werd de Gildemis gevierd waarna belofte van trouw op het kerkplein. Na rondgang ook vendelgroet aan bejaarden van "Eikelaar". Het brandewijntje was heerlijk!

In verband met verhuisproblemen is opslag van attributen voortaan in het Bejaardenhuis, vanwaar men in de toekomst ook zal vertrekken als het gilde uittreedt.

De boerenmik met zult wachttten in "Boslust". Hier zaten ook de ere-bestuursleden aan. Na de maaltijd werd gildebroeder Rinus Boudewijs gehuldigd voor zijn verdiensten, en benoemd als "ouderling". De schietkampioenen 1989 werden in het zonnetje gezet: Klas A opgelegd Fr. van Loon; Klas B opgelegd Mevr. v.d. Laak; Klas A Vrije hand Th. v.d. Voort; Klas B Vrije hand Mevr. C. v. Loon-Janssen. De Jan v.d. Voort-beker en de Rijkert-trofee werd in 1989 gewonnen door Frank van Loon. De Boslust-trofee op de puist werd gewonnen door keizer v. Laak. De avond was gezellig met diner en muziek, die verzorgd werd door Ch. v. Iersel met zijn orkest van maar liefst 15 personen. Het was fantastisch.

VUGHT. Het gilde **St. Catharina** geeft de voor-naamste bezigheden van het afgelopen jaar: 21 januari 1989 werd burgemeester de Graaf aan de gemeentegrens opgewacht en vendelgroet gebracht op gemeentehuis. 10 Maart gezelligheids-spelen gehouden. 29 April Vendelgroet i.v.m. Koninginnedag. 4 Mei dodenherdenking op Vughtse fusilladeplaats. 7 Mei bedevaart naar Den Bosch. 17 Mei gilde was aanwezig bij begrafenis v.d. Staak van St. Barbara. 28 Mei aanwezig bij 40-jarig jubileum Sint-Paulusparochie. 4 Mei deelname aan Vorstenbosch: 1ste prijs mooiste verzameling koningszilver; 2de prijs trombegeleiding vendelen. 17 Juni afscheid van Burgemeester Van Swieten te Den Bosch. 25 Juni St. Barbara hun koningschieten begeleid. 20 Augustus deelname aan liefdadigheidsfeest te Liempde; J. v. Gogh werd 2de bij schieten. 1 Oktober eerste maal kampioenschieten voor jeugd, gewonnen door Ronny v. Kuijk; bij dames Mevr. Schippers en heren A. v.d. Sande. 8 Oktober wisselschildverschieten gemeente Vught; St. Barbara won. 25 November



Harry Schuurman
Ere-Hoofdman.



Jos v. Rooy.

jaarlijkse statiedag met huldiging **Jos van Rooij** en **Harry Schuurmans**, zij waren 55 jaar lid. Zij kregen de Kringonderscheiding Maasland met vuurslag. **C. de Laat** en **M. v.d. Sande** waren 40 jaar lid. Deze beiden kregen de zilveren medaille

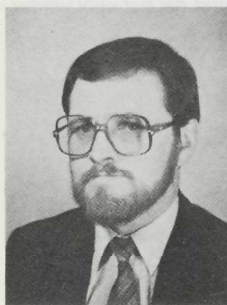


C. de Laat.



M. v.d. Sande.

verbonden aan de Orde van Oranje Nassau. Harry Schuurmans werd benoemd tot ere-hoofdman en **B. Kluijtmans** werd Hoofdman van het gilde St. Catharina. Een vruchtbaar jaar voor dit gilde.



Bert Kluijtmans

VORSTENBOSCH. Bij het gilde van **St. Antonius Abt** overleed op 8 oktober Frans van Nistelrooy. Hij was vanaf 1952 lid van het gilde en kwam in 1974 in het bestuur; van 1981 tot 1985 was hij 2de hoofdman. Zijn grote zorg was het zilver en uniformen dat hij uitstekend verzorgde. In de "hoge schuts" regelde hij de begrafenisbezoeken en de bijdragen voor het herinneringsschild.

Een week later overleed het ere-lid van het gilde Jan van Oosterhout.

Bij zijn afscheid als burgemeester van Nistelrode in 1989 werd hij benoemd tot ere-lid. Hij was veel aanwezig op vergaderingen en wist steeds goede raad te geven want hij was een man met veel kennis van zaken. Moge zij beiden in vrede rusten. +

Gilde "Sint Antonius Abt", Vorstenbosch

Bij de viering van het 350 jaar bestaan op 3 juni 1989, heeft de familie Vorstenbosch uit Nistelrode ons gilde 'n drieluik genaamd "**Sint Antonius Abt en zijn bekoringen**" aangeboden.

Op 17 januari 1990 is het helemaal klaar gekomen en meteen op zijn plaats in de kerk gezet. Bij de viering van de teerdag op 20 januari is het voor de Mis onthuld door het opheffen van 4 zwaaijendels en het roeren van de trommen op commando van de hoofdman die eerst allen van harte welkom had geheten. Het inzegenen van het drieluik gebeurde door mgr. Ter Schure die hiervoor speciaal naar Vorstenbosch was gekomen, want het is iets unieks, dat zo iets gemaakt kan worden, in deze tijd.

De gildemis werd opgedragen door de bisschop en onze gildeheer pastor Jan Schepers. Na het uit-

reiken van de communie werd aan alle aanwezigen een beschrijving en een foto van de triptiek aangeboden.

In gesloten toestaand staan op de voorzijde alle in ons bezit zijnde koningsschilden, een beeld van Sint Antonius Abt en de heilige Cunera, het herinneringsschild van 350 jaar bestaan, het schild op de hoofdmansstok, het hoofdmansschild, de koningsvogel met medaillon en de portretten van de overleden gildebroeders Frans van Nistelrooy en erelid Jan van Oosterhout, die zijn gestorven tijdens het schilderen van de triptiek. Op de achterzijde staan de namen van de medewerkers.

Aan het eind van de Mis werd de eed van trouw afgelegd aan de bisschop, de gildeheer, de burgemeester en onze gildekoning.

In het gildehuis werden allen welkom geheten door de hoofdmans. De voorzitter van de federatie feliciteerde het gilde met deze geweldige aanwinst. Door de hoofdmans werd bekend gemaakt dat de schenker en de maker van de triptiek werden benoemd tot erelid, wegens hun verdiensten voor ons gilde. Deze waren zo onder de indruk dat ze het moeilijk onder woorden konden brengen. Hendrik de Laat bood een schilderij van de keizer aan. Burgemeester Gresel wist zijn gevoelens voor het gilde goed onder woorden te brengen. Na dit officiële gedeelte werd onze avond voortgezet, de 2 nieuwe leden werden welkom geheten en Martien van Asseldonk werd gehuldigd omdat hij 25 jaar gildebroeder is; tot "Gildebroeder van het

jaar" werd hoofdmans Jan van Grunsven uitgeroepen, die heeft zo onbeschrijfelijk veel voor het gilde gedaan, samen met zijn vrouw Corrie en zijn kinderen. Dit werd onderschreven met 'n daverend applaus.

Onder het genot van 'n drankje en 'n hapje en de klanken van het "Nistelrodes Muziekske" werd het 'n gezellige avond, en een onvergetelijke dag voor bestuur en leden van St. Antonius Abt.

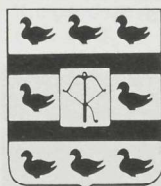
MAASLAND. Gelieve kopij in te zenden voor "de gildetrom". Doe dat rechtstreeks aan ons. Als er van het ene gilde wat meer in staat dan van een ander ligt dat niet aan de redactie. Het is de activiteit van de gildesecretaris die het bericht inzendt. We zouden graag wat meer nieuws hebben van gilden die niet of weinig aan bod komen. Dus dat is onze wens; U bent er zelf mee gebaat.

Loon op Zand, 6 februari 1990

J. Toorians
Corr. Maasland
Willibrordusstraat 4, Loon op Zand

Rectificatie **VEGHEL:** In het bericht van Veghel i.v.m. de bedevaart naar Compostela staat in regel 9: 215 km. Dit moet zijn 2150 kilometer.

T.



Kring Land van Cuijk

Sint-Barbaragilde Ravenstein

Pastoor Jan Donders Erebroeder van het Sint-Barbaragilde

Tijdens de viering van het patroonsfeest van het Gilde, op Barbaradag 4 december, is de pastoor van de Sint-Luciaparochie te Ravenstein benoemd tot Erebroeder van het Gilde.

De viering was traditioneel begonnen met het uithalen van Koning en Beschermvrouwe. Gezamenlijk ging men naar de parochiekerk om de Gildemis bij te wonen. Hierna trok het Gilde op naar het huis van Gildesheer Louis Busch en zijn gemalin Erna voor het traditionele Koningsbier.

In het teerhuis van het Gilde, café 'Old Corner', waren intussen de burgemeester met echtgenote, alle medebewoners van de pastorie en de partners van alle Gildebroeders aanwezig om de broeders op te wachten. Nadat allen zich in het teerhuis verenigd hadden, werd een woord van welkom gesproken door Hoofdman Henny Kraaijvanger. Uiteraard was er voor alle aanwezigen koffie met daarbij de traditionele speculaas. Hierna werd overgegaan tot de bekendmaking van de benoeming van pastoor Jan Donders tot Erebroeder van het Ravensteinse Gilde. De redenen voor deze benoeming waren de bijzondere activiteiten voor de parochie en de buitengewone interesse die de pastoor heeft voor het Gilde. Pastoor Jan Donders

Sint Barbara Gilde Ravenstein

Wiermede benoemen wij tot

Erebroeder Jan Donders

pastoor van de parochie Sint Lucia sinds 1968

**Voor de zeer grote verdiensten voor
onze parochie in het algemeen en
voor ons gilde in het bijzonder**

Namens alle gildebroeders,

Hoofdman Koning Wizer
Henny Kraaijvanger Louis Busch Jan van der Zanden

4 december 1989

is reeds vanaf 1968 in de parochie werkzaam. Bij de benoeming behoren uiteraard de hiervoor bestemde eretekenen: een zilveren Barbatorenkje, in de vorm van een dasklem, en een fraaie oorkonde. Deze tekenen werden overhandigd door de Koning van het Gilde. Zoals te verwachten was de pastoor zeer blij verrast door deze benoeming. Voor mevrouw Donders, de moeder van de pastoor, was er uiteraard een bloemetje. Het was voor de derde keer in ruim 25 jaar dat buiten het Gilde een Erebroeder werd benoemd. Een dergelijke benoeming mag dus gerust bijzonder worden genoemd. De Ravensteiners die eerder deze benoeming ontvingen waren wijlen Dr. Antoon Sluiter en de heer Mathieu Meulemans. Tevens werd op deze avond mevrouw Fien Heessen in de bloemetjes gezet. Zij was dit jaar vijftig jaar, via wijlen haar echtgenoot en Keizer van het Gilde Henk Heessen, aan het Gilde verbonden. Verder op de avond waren er nog voordrachten van enkele broeders. Speciaal de voordracht van de jeugd was bijzonder. Zoals te verwachten is werd dit feest zeer geanimeerd voortgezet.

Maandeken Wout Heessen

Groot Gaesbeeker Gilde of St. Achten Schuttersgilde van Soest

St. Agathaviering 1990 zeer bijzonder

Het Groot Gaesbeeker Gilde heeft op zondag 4 februari 1990 op een zeer bijzondere wijze het feest van de patrones van het gilde, Sint Agatha, gevierd. Jaarlijks wordt dit feest gevierd met een Eucharistieviering in één van de vijf kerken, die Soest rijk is. Dit jaar was dat in de Petrus en Pauluskerk, de kerk van de oudste parochie in Soest.

Aan deze Eucharistieviering werkte naast het tamboer-, hoornblazer-, vendel- en schutterskorps ook het zangkoor St. Caecilia mee, die de mis van Jos Zangl ten gehore bracht. Tijdens de Eucharistieviering werd pastoor G. J. van der Beek geïnstalleerd als gildepastor van het gilde. Dit was sinds de gewijzigde statuten eind 1989 mogelijk geworden. Pastor G. J. van der Beek is zeer betrokken bij het gilde en woont als gildepastor tegenwoordig (een gedeelte van) de bestuursvergadering bij en geeft zondag adviezen. Ook werden een 3-tal kinderen van gildeleden gedoopt, waaronder de zoon van het Koningspaar Jan en Germa van Steen als ook de dochter van de secretaris van het gilde.

Na afloop van de viering werd op het kerkplein een vendelhulde gebracht en trokken de gildeleden naar Huize St. Joseph tegenover de kerk, alwaar het Museum Oud Soest gevestigd is. Dit Museum Oud Soest had een speciale tentoonstelling met kunstschaten van de Petrus en Pauluskerk en was deze middag gratis toegankelijk; aldaar werd ook iedereen een kopje koffie aangeboden en konden de doopouders worden gefeliciteerd.





Kring „Baronie en Markiezaat”

Sint-Ambrosiusgilde te Gilze, gemeente Gilze en Rijen

Op 7 december 1989 was het dan zover; het schuttersgilde Sint Ambrosius uit Gilze werd officieel opgericht en zal binnen niet al te lange tijd lid worden van de kring Baronie-Markiezaat.

Op 25 mei 1769 werd het gilde Sint Ambrosius ingesteld; sedert onheuglijke tijden zijn er geen activiteiten ontplooid.

Enige jaren geleden hebben enkele sympathisanten besloten te komen tot een heroprichting van het Ambrosiusgilde en wel op een wijze, zoals dat in de gilde-traditie wordt verstaan. Door vaststelling van de statuten en neerlegging daarvan in een notariële acte werd deze oprichting een feit.

Er wordt geschoten met de handboog, het vaandel wordt gemaakt bij de zusters Trappistinnen te Berkel-Enschot.

T.z.t. zal ik hierop terugkomen, wel wens ik vanaf deze plaats het nieuwe gilde Sint Ambrosius uit Gilze alle succes toe.

Kringscrotaris
A. G. Boot

Kloveniersgilde St. Antonius Abt te Terheijden

Het gilde van Terheijden woont sedert 5 jaar de feestelijke H. Mis bij, die opgedragen wordt b.g.v. de viering van de patroonsdag van de parochie (St. Antonius Abt)

De volgende dag gaat het gilde wederom naar de kerk voor de traditionele gildemis b.g.v. de eigen teerdag.

Tussen haakjes: Welk gilde doet ons na: 2 dagen achtereen naar de kerk?

Dit jaar dus zondag 21 januari om 10.00 uur, in gildeoptocht, naar de parochiekerk.

Pastor van Beek, wvd pastor in Terheijden, zelf zegt hij de "tussen-paus", droeg de mis op.

Wie schetst onze verbazing bij het binnenkomen van de kerk? Naast het altaar waren twee prachtige oude vaandels neergezet. Een vaandel, eens het bezit van de R.K. Werkliedenvereniging met de R.K. Bouwvakkersbond en een vaandel met daarop de afbeelding van Moeder Maria met Kindje. (Dit laatste vaandel dateert vermoedelijk uit de 18de eeuw).

Speciaal voor deze H. Mis waren de vaandels van de stoffige zolder gehaald en op een ereplaats gezet.

Nog meer verbaasd waren de gildebroeders in deze stijlvolle mis toen pastor van Beek onderstaand eigengemaakt gedicht voordroeg:

Aan mijn broeders van het Antoniusgilde.
b.g.v. Antonius Abt feest 17 januari 1990

Wie zal het vaandel grijpen,
dat in de zolderkast
in stof en vuilnis ligt vertast;
want zie
de toekomst staat te rijpen
Brabant is zijn eigen land.

Wie zal het vaandel tonen,
dat in de zolderhoek
vergeten stond, somwijlen zoek;
want zie
wij hebben toekomst dromen,
Brabant is zijn eigen land.

Wie zal het vaandel zwaaien
dat op een vliering stond
en dat men oud en lastig vond
want zie,
een nieuwe geest moet waaien
Brabant is zijn eigen land.

Komt, Broeders van het Gilde
aanvaardt uw degelijke taak
en draagt het licht

en vaandel
en waakt
en waakt
en waakt,

dat van aloude waarden
er niets verloren gaat,
maar dat we trouw bewaren
waar deze kerk voor staat.

Zes eeuwen toch geleden
begon men met dees Kerk;
Er is sinds veel gebeden
gezongen en geleden
in alle soorten tonen;
Komt, Broeders, nu aan 't werk,
vaertwel en levet scone.

Beste lezer van dit blad,

Van deze gelegenheid wil ik gebruik maken u erop te wijzen dat er mogelijk in uw parochiekerk of elders in uw woonplaats oude vaandels zijn opgeslagen.

Ik zie het voor ons, gilden, een taak c.q. opdracht om deze herinneringen aan weleer voor het nageslacht te bewaren.

Moge U doen, zoals pastor van Beek op 21 januari tegen ons zei:

"Komt, Broeders, nu aan 't werk
vaertwel en levet scone"

Deken-schrijver

Sint-Willibrordusgilde Alphen

Zijn naam is Willibrord

"Zou het echt waar zijn, dat van Willibrord en Katwijk? Het kan toch eigenlijk niet".

En dan worden argumenten aangevoerd, die misschien wel steekhoudend zijn. Het zou niet de eerste keer zijn, dat nadere bestudering van de geschiedenis tot gevolg heeft, dat de feiten van vroeger op een andere manier op een rijtje gezet moeten worden.

Zo staat er op Alphens grondgebied een Willibrordus-kapel met zelfs een Willibrordusputje. Het past in ons dorp, waar naast het gilde ook de parochiekerk en de basisschool naar Willibrordus zijn genoemd, en waar verschillende straatnamen duidelijk in verband gebracht kunnen worden met het leven en het werk van deze geloofsverkondiger. En zeer oude papieren - zorgvuldig bewaard in de abdij van Tongerlo - tonen aan dat de naam Willibrord bepaald meer is dan alleen maar Alphense fantasie.

Is dan dat putje aan onze Maastrichtse baan "echt"?

De echte Willibrordus-fan is niet zo zeer geïnteresseerd in het antwoord op die vraag. Waar het om gaat, is alleen maar dit: ooit - heel lang geleden - werd ook in onze streken voor het eerst de boodschap van het evangelie gepreikt; een boodschap van hoop waar wanhoop is, van liefde waar haat is, van "allen voor allen" waar "ieder voor zich" is, van leven waar dood is. Deze prediking is onlosmakelijk verbonden met de naam Willibrord.

De gepreekte boodschap moet bevrijdend zijn geweest voor de mensen van toen, die van huis uit hadden meegekregen het geloof in goden om bang van te worden.

Op 5 november 1989 vierden we in de Willibrorduskerk deze bevrijding. Het Willibrordusgilde was aanwezig - ook plaatselijke harmonie-, en de abt van Tongerlo was onze zeer gewaardeerde voorganger samen met de katholieke en protestantse pastores.

We vierden iets van vroeger. Het ging vooral om iets van nu en straks: aan de mensen van nu en straks te zeggen dat de boodschap - toen gebracht - ook vandaag nog een blijde boodschap is. Daarom werd gezongen: "Zijn naam is Willibrord"; daarom werd gezegd: "Doe dit tot Mijn gedachtenis". Het ging ons immers niet zozeer om Willibrordus als wel om Jezus van Nazareth, die Christus wordt genoemd.

gildeheer J. Smits
Alphen

Gilde Sint Bavo Rijsbergen

Op 21 augustus 1989 overleed onze gildebroeder Cees Daemen. Hij was een zeer actief lid van ons gilde; hij is ruim 59 jaar lid van het Sint-Bavogilde geweest, waarvan 16 jaar als Koning.

In 1979 is hij onderscheiden met het zilver, verbonden aan de Orde van Oranje-Nassau.

In de jaren 1955-1970 was hij een van de beste doelschutters uit onze kring, ook zeer behulpzaam was hij, zowel voor het gilde als voor alle broeders. Wij zullen Cees bijzonder missen, door zijn vrolijk-

heid, zijn bijzondere broederschap, niets was hem teveel.

Door zijn ziekte heeft hij de laatste jaren niet meer kunnen deelnemen aan schietwedstrijden.

Moge hij de rust vinden die het gilde en al zijn broeders hem zo graag gunnen.

Dat God hem moge geven de 'eeuwige rust'.

J. Daemen,
schrijver

Bibliografie Noordbrabantse Schuttersgilden

Aalst Th. v., Gilden in de gemeente Eersel; in: Spoorenberg J. e.a., Drie zaligheden Eersel Duizel Steensel, Hapert 1989, blz. 193-200, geïllustreerd.

N.N.; Sint-Catharinagilde Tongelre 1989; jaarverslag van dit gilde, Eindhoven 1989, 47 blz. offset A4, geïllustreerd.

Vriens F.; Gilde St. Antonius St. Sebastiaan Udenhout 1548-1963-1988, Udenhout 1988, 65 blz., A4, illustraties, getypt, offset, kosten: f 17,50 exclusief verzendkosten, te bestellen bij: Chr. Hoogendoorn, Zeshovenstraat 35, 5071 BM Udenhout.

N.N.; Verslag zesde gildecongres Leuven april 1989; Leuven 1989, 50 blz. getypt, offset.

Vermeeren K.; De Noordbrabantse Schuttersgilden; in: Brabantse Almanak, 1e jaargang; 1989, blz. 195-202, 3 ill.

Cornelissen W.H.; Geschiedenis van het gilde van St. Anna Nuenen, 1989, 80 blz., A5, illustraties, een globale weergave van de geschiedenis van dit gilde, kost f 10,— exclusief verzendkosten, te bestellen bij: A. de Brouwer, Akeleihof 10, 5672 BC Nuenen.

Berg J. van den; Gilde St. Antonius Abt Vorstenbosch 350 jaar 1639-1989; Vorstenbosch 1989, 120 blz. (waarvan 72 het gilde betreffen), kosten f 15,— exclusief verzendkosten; te bestellen: Eggerlaan 16, 5476 KL Vorstenbosch.

Antoniana kwartaalblad van de Belgische vereniging Vrienden van Sint Antonius-Abt, waarin de meeste uiteenlopende zaken over deze heilige worden opgenomen uit binnen- en buitenland; interessant blad voor gilden die St. Antonius tot patroon hebben. Abonnements geld bedraagt jaarlijks Bfrs. 450 te abonneren bij: Vrienden van Sint Antonius Abt, Guido Gezellelaan 10, 8688 Zonnebeke, België.

Schulte A. G., Geschiedschrijving in zilver (over het schuttersgildezilver van Niftrik, Heumen, Nederasselt, Overasselt en Malden), in: Tweestromenland, nr. 62, 1989, blz. 5 t/m 23, rijk geïllustreerd. (te bestellen: Zwanensingel 259, 6601 GK Wychen, kosten f 8,50)

N.N.; Gilde-archivering (een advies bij opbouw en beheer van het archief), Eindhoven 1989, 32 blz., A5, Achtste uitgave van de Studie- Archief- en Tentoonstellingscommissie Kring Kempenland, niet in de handel.